

somhelst anden Omstændighed for Hensigtsmæssigheden for Landmanden af at anvende Roedyrkning. Det er allerede en Kjendsgjerning, at Udbyttet af Kornproduktionen bliver langt bedre, naar man faar Roedyrkning med ind i den afvejlende Drift, som ellers bruges. Altsaa, vi have her to Ting at holde os til, det er, at Banen vil kunne svare Regning, og at den ubetinget vil blive til stor Gavn og Nytte for hele denne Del af Landet. Naar man har Sikkerhed for disse to Ting, tror jeg paa den anden Side, at det Bidrag, der forlanges af Staten, dog nok kan kaldes lille, og at det er Noget, som Staten ogsaa nok kunde gaa ind paa, da der i Virkeligheden ikke er Lante om nogensomhelst Risiko. Jeg skal ikke opholde det høie Thing længere, men anbefale Lovforslaget paa det Allerbedste.

Judenrigsministeren (Steel): Det er allerede erkjendt af den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, at der ikke er synderlig Udfigt til at føre denne Bane igjennem paa det Grundlag, der nu foreligger, idet han ganske rigtig har opfattet Forholdet saaledes, at en Betingelse for, at Regjeringen kan medvirke til et Lovforslag angaaende et privat Jernbaneanlæg, er, at der er et Interesseselskab tilstede, som kan paavise de Midler, hvorved Baneanlægget skal komme istand. Naar dette ikke er Tilfældet, modsætter jeg mig, at der udkommer en Lov, som giver Regjeringen Bemyndigelse til at meddele en Koncession, som Regjeringen i visse Tilfælde vil have vanskeligt ved at negte, naar der er en Lov, der meddeler en saadan Bemyndigelse, medens en saadan Koncession efter min Overbevisning aldrig bør gives. Jeg er i denne Henseende belært af tidligere Tidens Erfaring. Jeg modtog, da jeg blev Minister, et ikke ringe Antal Love, der gav Regjeringen Bemyndigelse til at meddele Koncession, uden at det var tilstede, som jeg nu forlanger, nemlig en paavisselig Tilstedeværelse af Anlægssummen. Jeg sigter naturligvis ikke til dette eller noget bestemt Tilfælde, men det var dengang en Tid, hvor Spekulationen var temmelig livlig, og den nævnte Omstændighed gav Anledning til, at man indlod sig paa, hvad man i daglig Tale talder om jobbe med Koncessioner. Man reiste omkring i Landet og søgte at samle Interessenter paa forskjellige Vilkaar, og der kom i Reglen ikke noget Jernbaneanlæg ud deraf, ialtsald ikke noget godt. Derfor har jeg gjort mig det til Regel, at der ikke kommer nogen Lov frem, som giver Regjeringen Bemyndigelse til at meddele Koncession paa private Jernbaneanlæg, naar det ikke iforveien er sikkert, at Anlægssummen er tilstede, og det er jo slet ikke Tilfældet med Hensyn til det her foreslaaede Jernbaneanlæg, ja, det er endog

efter det, der foreligger, i en mærkelig Grad ikke Tilfældet. Det er ganske rigtigt, som det ærede Medlem bemærkede, at Regjeringen forrige Aar havde givet Tilslagn om Koncession til Anlæg af en Trælbane fra Næstøv ind i Nørreherred. Den kunde imidlertid ikke realiseres af forskjellige Grunde, blandt Andet ogsaa af een, som jeg finder Anledning til her at nævne, at det Konfortium, der havde dannet sig for at tilveiebringe en Sukkerfabrik i Næstøv, traf sig tilbage fra Foretagendet. Jeg vil ikke sige, at det er et Bevis paa, at Sukkerfabriker ikke komme saa let tilveie, som man stundom tænker sig, men imidlertid er dette Tilfælde dog et Fingerpeg, som man kan have Gaan af at notere sig om, at, naar man stoler paa, at en Jernbane skal komme tilveie ved særlig Interesse fra et Selskab, som agter at anlægge Sukkerfabrik, saa er det ialtsald ikke nogen Grundvold eller nogen Henviisning, hvortil Regjeringen kan støtte en bestemt Forvisning om, at Midlerne ville komme tilstede. Her hedder det ligesvem, at man venter at kunne tilveiebringe et saadant Jernbanelæg, naar man faar en Lov, der bemyndiger Regjeringen til at meddele Koncession, idet da formentlig de danske Sukkerfabriker ville lade sig bevæge til at tage sig af Sagen. Det er det, man støtter sig til, det er det, man henviser til som nogen Sikkerhed for, at Jernbaneanlægget kommer tilstede, at man forventer, at de danske Sukkerfabriker ville lade sig bevæge til at tage sig af Sagen. Men det er det, jeg mener, er en mærkvaerdig Sikkerhed for, at Banen kommer tilstede, ialtsald langt fra nogen positiv Sikkerhed derfor. Det, jeg her har nævnt, vil allerede for mig være tilstrækkeligt til at maatte modsætte mig dette Lovforslags videre Fremme som mindre vel forberedt i den Henseende. Men jeg vil dog ikke undlade at sige et Par Ord med Hensyn til Forslaget i det Hele. Man er gaet ud fra den Forudsætning, at dette var et Forslag, der vilde have en ganske særegen Afgang til en Understøttelse fra Statens Side, en Hjælp fra Statens Side, der ialtsald er større end den, man hidtil har tildelt private Baner efter de sidste Love. Det kan jeg slet ikke erkjende; jeg kan ikke se rettere, end at dette Baneanlæg er i allerhøieste Grad privat og lokalt. Det dreier sig om en kort Strækning, som ikke i væsentlig Grad har Interesse uden for den Fabrik, der skal tage sig af Sagen, og maaste for de Landmænd, som det skal hjælpe til at faae transporteret deres Røer til Sukkerfabriken. Men det er jo et Jernbaneanlæg, som foruden at være lokalt bliver fuldstændig afhængigt af denne Fabrik's Eksistens. Jeg spørger om: Hvilken Interesse har denne Stump Jernbane for det Almene — den bliver maaste ringe nok for det Lokale —, dersom der sker en saadan Fabrik, noget Menne-